

ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ

privind modificarea și completarea Legii nr. 129/2019 pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative

Având în vedere art. 38 din Regulamentul (UE) 2023/1113 al Parlamentului European și al Consiliului din 31 mai 2023 privind informațiile care însoțesc transferurile de fonduri și de anumite criptoactive și de modificare a Directivei (UE) 2015/849, care aduce o serie de modificări Directivei (UE) 2015/849 a Parlamentului European și a Consiliului privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului, de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012 al Parlamentului European și al Consiliului și de abrogare a Directivei 2005/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului și a Directivei 2006/70/CE a Comisiei, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene la data de 05 iunie 2015,

Luând în considerare faptul că România avea obligația de a adopta, până la 30 decembrie 2024, măsurile necesare pentru transpunerea acestor modificări,

Ținând cont de faptul că măsurile propuse prin prezenta ordonanță de urgență concură la realizarea transpunerii Directivei (UE) 2015/849, astfel cum a fost modificată prin art. 38 din Regulamentul (UE) 2023/1113,

Având în vedere faptul că neconformarea, până la 30 decembrie 2024, poate conduce, într-un timp scurt, la declanșarea de către Comisia Europeană a unei cauze de infringement, urmată de sesizarea Curții de Justiție a Uniunii Europene, întrucât transpunerea directivelor UE reprezintă o obligație esențială a statelor membre UE, iar nerespectarea acestei obligații este de o gravitate certă.

Totodată, potrivit jurisprudenței Curții de Justiție a Uniunii Europene, un stat membru nu poate invoca nicio situație internă pentru a justifica neîndeplinirea obligațiilor sau nerespectarea termenelor prevăzute de normele Uniunii Europene,

Întrucât declanșarea unei cauze de infringement, urmată de sesizarea Curții de Justiție a Uniunii Europene poate fi evitată doar prin adoptarea reglementărilor propuse în procedură de urgență, iar intrarea în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență va demonstra voința României de a asigura respectarea și implementarea corectă a legislației Uniunii Europene,

În prezent, Comisia poate propune în cazul României:

- sumă forfetară de minimum 1.961.000 EUR și
- penalități pe zi de întârziere între 2.099,5 și 125.970 EUR, valoarea minimă fiind de 20.995 EUR în cazul lipsei oricăror măsuri de transpunere, iar CJUE este cea care decide cuantumul sancțiunilor pecuniare, în limita valorii propuse de Comisie.

Ținând cont de faptul că România a mai fost condamnată de Curtea de Justiție a Uniunii Europene, la data de 16 iulie 2020, pentru neadoptarea, în termen, a actelor cu putere de lege și a actelor administrative necesare pentru a se conforma Directivei (UE) 2015/849, aspect care poate să conducă la declanșarea unei proceduri de infringement accelerate, cu termene mai scurte și sancțiuni pecuniare mai mari,

Întrucât, neconformarea, până la 30 decembrie 2024, conduce la aplicarea la nivel național a unor dispoziții care se dublează, respectiv dispozițiile art. 30¹ din Legea nr. 129/2019, ce reglementează autorizarea doar a două categorii de furnizori de servicii de criptoactive (furnizorii de servicii de schimb între monede virtuale și monede fiduciare și furnizorii de portofele digitale) și dispozițiile Regulamentului (UE) 2023/1114 care instituie un cadru de reglementare

cuprinzător pentru toate categoriile de furnizori de servicii de criptoactive. Tocmai pentru a se evita duplicarea cerințelor, legiuitorul european a modificat Directiva (UE) 2015/849, în vederea eliminării obligațiilor de autorizare în ceea ce privește cele două categorii de furnizori de servicii de criptoactive, care vor face obiectul unui regim unic de autorizare în temeiul Regulamentului (UE) 2023/1114. În acest sens, prezenta ordonanță de urgență abrogă art. 30¹ din Legea nr. 129/2019.

Având în vedere faptul că promovarea în forma unui proiect de lege nu poate asigura adoptarea și intrarea în vigoare în regim de urgență, întrucât procedura legislativă, ce include aprobarea în cele două camere ale Parlamentului, presupune un interval de timp care nu garantează intrarea în vigoare a actului normativ într-un termen care să conducă la evitarea declanșării unei proceduri de infringement accelerate,

se impune modificarea în regim de urgență a cadrului legal, fiind vorba de o situație extraordinară a cărei reglementare nu poate fi amânată.

În temeiul art. 115 alin. (4) din Constituția României, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta ordonanță de urgență.

Articolul 1 - Legea nr. 129/2019 pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 589 din 18 iulie 2019, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 2, litera d) se modifică și va avea următorul cuprins:

„d) relație de corespondent reprezintă:

1. furnizarea de servicii bancare de către o instituție de credit în calitate de corespondent către o altă instituție de credit în calitate de respondent, inclusiv furnizarea unui cont curent sau a unui alt cont de pasiv și a serviciilor conexe, precum gestionarea numerarului, transferuri internaționale de fonduri, compensarea cecurilor, conturi accesibile direct și servicii de schimb valutar;

2. relațiile între și dintre instituțiile de credit și instituțiile financiare, inclusiv atunci când se furnizează servicii similare de către o instituție corespondentă către o instituție respondentă, și inclusiv relațiile stabilite pentru tranzacțiile cu titluri de valoare sau transferurile de fonduri ori relațiile stabilite pentru tranzacțiile cu criptoactive sau transferurile de criptoactive;”

2. La articolul 2 litera g), după punctul 7 se introduce un punct nou, pct. 8, cu următorul cuprins:

”8. furnizori de servicii de criptoactive;”

3. La articolul 2, litera t¹) se modifică și va avea următorul cuprins:

„t¹) criptocriativ înseamnă un criptocriativ astfel cum este definit la articolul 3 alineatul (1) punctul 5 din Regulamentul (UE) 2023/1114 al Parlamentului European și al Consiliului din 31 mai 2023 privind piețele criptocriativelor și de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1093/2010 și (UE) nr. 1095/2010 și a Directivelor 2013/36/UE și (UE) 2019/1937, cu excepția cazului în care se încadrează în categoriile enumerate la articolul 2 alineatele (2), (3) și (4) din același regulament sau se califică în alt mod drept fonduri;

4. La articolul 2, litera t²) se modifică și va avea următorul cuprins:
"t²) furnizor de servicii de criptoactive înseamnă un furnizor în sensul definiției de la articolul 3 alineatul (1) punctul 15 din Regulamentul (UE) 2023/1114, dacă furnizează unul sau mai multe servicii de criptoactive, în sensul definiției de la articolul 3 alineatul (1) punctul 16 din același regulament, cu excepția oferirii de consultanță cu privire la criptoactive, în sensul definiției de la articolul 3 alineatul (1) punctul 16 litera (h) din același regulament"

5. La articolul 2, după litera t²) se introduce o nouă literă, lit. t³), cu următorul cuprins:

"t³) adresă negăzduită înseamnă o adresă în sensul definiției de la articolul 3 punctul 20 din Regulamentul (UE) 2023/1113 al Parlamentului European și al Consiliului din 31 mai 2023 privind informațiile care însoțesc transferurile de fonduri și de anumite criptoactive și de modificare a Directivei (UE) 2015/849;"

6. La articolul 2, după litera w) se introduce o nouă literă, lit. x), cu următorul cuprins:

"x) sancțiuni financiare specifice înseamnă sancțiunile adoptate în baza art. 29 din Tratatul Uniunii Europene și a art. 215 din Tratatul de funcționare a Uniunii Europene, care stabilesc înghețarea activelor persoanelor și entităților desemnate și interdicțiile de a pune la dispoziție, direct sau indirect, fonduri sau alte active în beneficiul persoanelor și entităților desemnate."

7. La articolul 5 alineatul 1, literele g¹) și g²) se abrogă.

8. La articolul 13 alineatul (1) litera b), punctul 2 se modifică și va avea următorul cuprins:

"2. care constituie un transfer de fonduri, astfel cum este definit de art. 3 pct. 9 din Regulamentul (UE) 2023/1113 al Parlamentului European și al Consiliului din 31 mai 2023 privind informațiile care însoțesc transferurile de fonduri și de anumite criptoactive și de modificare a Directivei (UE) 2015/849, în valoare de cel puțin 1.000 euro;"

9. După articolul 17¹, se introduce un nou articol, art. 17², cu următorul cuprins:

"Art. 17² - (1) Prin excepție de la art. 17 alin. (7), în cazul relațiilor transfrontaliere de corespondent care implică executarea de servicii de criptoactive, în sensul definiției de la articolul 3 alineatul (1) punctul 16 din Regulamentul (UE) 2023/1114, cu excepția literei (h) de la punctul menționat, cu o entitate respondentă care nu este stabilită în Uniune și care furnizează servicii similare, inclusiv transferuri de criptoactive, furnizorii de servicii de criptoactive au obligația să aplice, în plus față de măsurile standard de cunoaștere a clientelei, următoarele măsuri, înainte de stabilirea unei relații de afaceri:

a) să stabilească dacă entitatea respondentă este autorizată sau înregistrată;

b) să colecteze suficiente informații despre entitatea respondentă pentru a înțelege pe deplin natura activității acesteia și pentru a stabili, din informațiile disponibile public, reputația entității și calitatea supravegherii;

c) să evalueze controalele în materie de prevenire și combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului, efectuate de entitatea respondentă;

d) să obțină aprobarea conducerii de rang superior înainte de stabilirea fiecărei noi relații de corespondent;

e) să stabilească pe bază de documente responsabilitățile fiecărei părți la relația de corespondent;

f) în cazul conturilor pentru criptoactive accesibile direct, să se asigure că entitatea respondentă a verificat identitatea clienților care au acces direct la conturile entității corespondente și a aplicat în permanență măsurile de cunoaștere a clienței pentru acești clienți și că este în măsură să furnizeze entității corespondente, la cerere, date relevante referitoare la cunoașterea clienței.

(2) În cazul în care furnizorii de servicii de criptoactive decid să înceteze relațiile de corespondent din motive legate de politica de administrare a riscurilor de spălare a banilor și de finanțare a terorismului, aceștia își documentează și înregistrează decizia.

(3) Furnizorii de servicii de criptoactive actualizează periodic informațiile privind cunoașterea clienței referitoare la relația de corespondent sau atunci când apar noi riscuri în ceea ce privește entitatea respondentă.

(4) Pe baza informațiilor prevăzute la alin. (1), furnizorii de servicii de criptoactive stabilesc, în funcție de riscul asociat, măsurile adecvate care trebuie luate pentru a atenua și a gestiona riscurile asociate entității respondente.

10. La articolul 25, după alineatul (4) se introduc trei noi alineate, alin. (5), (6) și (7), cu următorul cuprins:

”(5) Furnizorii de servicii de criptoactive au obligația de a identifica și evalua riscul de spălare a banilor și de finanțare a terorismului asociat transferurilor de criptoactive direcționate către sau care provin de la o adresă negăzduită.

(6) În scopul prevăzut la alin. (5), furnizorii de servicii de criptoactive stabilesc politici și proceduri interne de administrare a riscurilor de spălare a banilor și de finanțare a terorismului, precum și mecanisme de control intern.

(7) În aplicarea alin. (6), furnizorii de servicii de criptoactive aplică măsuri de atenuare și gestionare, proporțional cu riscurile identificate, care includ una sau mai multe din acțiunile următoare:

a) luarea de măsuri bazate pe riscuri pentru a identifica și a verifica identitatea inițiatorului sau a beneficiarului unui transfer efectuat către sau de la o adresă negăzduită sau a beneficiarului real al inițiatorului sau al beneficiarului respectiv, inclusiv prin recurgerea la terțe părți;

b) solicitarea de informații suplimentare privind originea și destinația criptoactivelor transferate;

c) efectuarea unei monitorizări continue sporite a tranzacțiilor respective;

d) orice altă măsură de atenuare și gestionare a riscurilor de spălare a banilor și de finanțare a terorismului, precum și a riscului de nepunere în aplicare și de eludare a sancțiunilor financiare specifice și a sancțiunilor financiare specifice legate de finanțarea proliferării nucleare.”

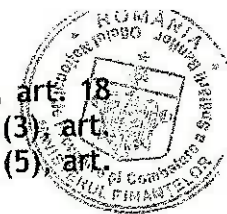
11. La articolul 27 alineatul (1), după litera d) se introduce o nouă literă, lit. e), cu următorul cuprins:

”e) furnizorii de servicii de criptoactive, care au și calitatea de instituții de credit sau instituții emitente de monedă electronică și care solicită autorizare pentru furnizarea de servicii de criptoactive, conform art. 60 din Regulamentul (UE) 2023/1114 privind piețele criptoactivelor și de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1093/2010 și (UE) nr. 1095/2010 și a Directivelor 2013/36/UE și (UE) 2019/1937”.

12. La articolul 27 alineatul (7), litera c) se modifică și va avea următorul cuprins:

”c) încălcarea gravă, repetată, sistematică - sau o combinație a acestora - a prevederilor art. 6 alin. (1) și (3), art. 7 alin. (1) - (5) și (7), art. 8 alin. (1), (3), (4), (9), (12) și (14), art. 9 alin. (1), art. 10, art. 11, art. 13 alin. (1) și (3), art. 14 -

16, art. 17 alin. (1) - (3), alin. (6) - (14), art. 17¹ alin. (1) și (2), art. 17², art. 18 alin. (2), (3), (6) și (8), art. 19 alin. (4), (7¹), (10) și (11), art. 21 alin. (1) - (3), art. 23 alin. (1) - (3), (5) și (6), art. 24 alin. (1) - (7) și (9), art. 25, art. 26 alin. (5), art. 29 alin. (4) și art. 33 alin. (1) - (3);”

13. La articolul 27 alineatul (7), litera f) se modifică și va avea următorul cuprins:

”f) încălcările prevăzute la art. 29 din Regulamentul (UE) 2023/1113.”

14. La articolul 28, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

”(1) Art. 28 - (1) Autoritatea de Supraveghere Financiară are atribuții exclusive de reglementare, supraveghere și control în ceea ce privește respectarea dispozițiilor prezentei legi și ale reglementărilor emise în aplicarea acesteia, de către:

a) instituțiile financiare aflate sub supravegherea sa, potrivit competențelor stabilite prin legislația specifică, inclusiv de către sucursalele instituțiilor financiare străine ce desfășoară activitate și au prezență fizică pe teritoriul României;

b) furnizorii de servicii de criptoactive: depozitarii centrali de titluri de valoare, firmele de investiții, operatorii de piață, societățile de administrare a organismelor de plasament colectiv în valori mobiliare sau administratorii de fonduri de investiții alternative care solicită autorizare pentru furnizarea de servicii de criptoactive, conform art. 60 din Regulamentul (UE) 2023/1114 privind piețele criptoactivelor și de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1093/2010 și (UE) nr. 1095/2010 și a Directivelor 2013/36/UE și (UE) 2019/1937.

15. La articolul 29 alineatul (1), partea introductivă se modifică și va avea următorul cuprins:

”Art.29 - (1) În aplicarea Regulamentului (UE) 2023/1113 se desemnează în calitate de autorități responsabile cu supravegherea și controlul respectării dispozițiilor privind informațiile care însoțesc transferurile de fonduri și de anumite criptoactive:”

16. La articolul 29 alineatul (1), litera a) se modifică și va avea următorul cuprins:

a) Banca Națională a României și Autoritatea de Supraveghere Financiară, pentru entitățile pe care acestea le supraveghează potrivit prevederilor art. 27, respectiv art. 28;

17. La articolul 29, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

”(2) Sunt exceptate de la aplicarea Regulamentului (UE) 2023/1113 transferurile de fonduri prevăzute la art. 2 alin. (5) din regulament, care îndeplinesc condițiile cumulative enumerate de respectivele prevederi.”

18. La articolul 29, alineatul (4) se modifică și va avea următorul cuprins:

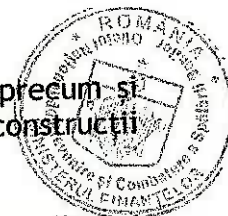
”(4) Mecanismele prevăzute la art. 23 alin. (5) și (6) trebuie implementate și în scopul aplicării art. 32 din Regulamentul (UE) 2023/1113.”

19. Articolul 30¹ se abrogă.

20. La articolul 31, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

”Art. 31 - (1) Este interzisă desfășurarea activităților fără autorizare sau înregistrare de către următoarele entități: case de schimb valutar și entități care dețin în administrare structuri de primire turistice cu funcțiuni de cazare turistică

prevăzute la art. 30 alin. (1), furnizori de servicii de jocuri de noroc, precum și furnizori de servicii pentru fiducii, societăți și alte entități sau construcții juridice.”

21. După articolul 32, se introduce un articol nou, art. 32¹, cu următorul cuprins:

”Art. 32¹ - (1) Furnizorii de servicii de criptoactive autorizați în alte state membre, care desfășoară activitate pe teritoriul României în baza dreptului de stabilire sub altă formă decât prin intermediul unei sucursale și ale căror sedii sociale se află într-un alt stat membru stabilesc puncte unice de contact pe teritoriul României.

(2) Punctele unice de contact sunt mandatate de entitățile prevăzute la alin. (1) să asigure respectarea, de către toate persoanele care prestează servicii în România în numele acestora, a cerințelor în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului și să faciliteze exercitarea funcției de supraveghere, de către Banca Națională a României și Autoritatea de Supraveghere Financiară, conform competențelor reglementate la art. 27 și 28, sau de către Oficiu, inclusiv prin furnizarea, la cerere, de documente și informații.

(3) În termen de 5 zile de la data începerii activității, entitățile prevăzute la alin. (1) comunică Băncii Naționale a României, Autorității de Supraveghere Financiară sau Oficiului, după caz, datele de contact ale punctului unic de contact.”

22. La articolul 43 alineatul (1), litera a) se modifică și va avea următorul cuprins:

”a) nerespectarea obligațiilor prevăzute la art. 6 alin. (1) și (3), art. 8 alin. (1), (3), (4) și (14), art. 9 alin. (1) și (2), art. 10, art. 11 alin. (1), (4) - (7), (8), (8¹) și (9), art. 13 alin. (1) - (7), art. 14-16, art. 17 alin. (1) - (3) și (6) - (14), art. 17¹, art. 17², art. 18 alin. (2), (6) și (8), art. 19 alin. (1) - (4) și (11), art. 21 alin. (1) - (3), art. 23 alin. (1) - (3), (5) și (6), art. 24 alin. (1) - (7) și (9), art. 26 alin. (5);”

23. La articolul 43 alineatul (1), litera h) se modifică și va avea următorul cuprins:

”h) încălcările prevăzute la art. 29 din Regulamentul (UE) 2023/1113;”

24. La articolul 46 alineatul (4) se modifică și va avea următorul cuprins:

”(4) Prevederile alin. (1) - (3) sunt aplicabile și în cazul sancțiunilor contravenționale/administrative aplicate pentru încălcarea Regulamentului (UE) 2023/1113.”

Art. II - Prevederile art. III din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2020 privind modificarea și completarea Legii nr. 129/2019 pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, pentru completarea art. 218 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului, pentru modificarea și completarea Legii nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, precum și pentru completarea art. 12 alin. (5) din Legea nr. 237/2015 privind autorizarea și supravegherea activității de asigurare și reasigurare, se abrogă.

Art. III - Prevederile art. I pct. 12 și 22 și dispozițiile referitoare la stabilirea și sancționarea contravențiilor privind încălcarea obligațiilor prevăzute la art. 25 alin. (5)-(7) intră în vigoare la 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență.

Prezenta ordonanță de urgență transpune prevederile art. 2 alin. (1) pct. 3, art. 3 pct. 2 lit. (g), art. 3 pct. 8, 18, 19 și 20, art. 19a alin. (1), art. 19b alin. (1) și (2), art. 45 alin. (9) și art. 47 alin. (1) din Directiva (UE) 2015/849 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 mai 2015 privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului, de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012 al Parlamentului European și al Consiliului și de abrogare a Directivei 2005/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului și de Directivei 2006/70/CE a Comisiei, astfel cum acestea au fost modificate sau inserate prin art. 38 din Regulamentul (UE) 2023/1113 al Parlamentului European și al Consiliului din 31 mai 2023 privind informațiile care însoțesc transferurile de fonduri și de anumite criptoactive și de modificare a Directivei (UE) 2015/849, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 150 din 09 iunie 2023.